

Storskaligheten oförenlig med hänsyn till människor

Politiker i allt fler kommuner säger nej till storskalig vindkraft. Där man ser att projekten inte går att förena med en god boendemiljö, naturvärden och en levande landsbygd. Vi hoppas att ni politiker i Norrköping också vill ta med dessa perspektiv i era beslut.

I kommuner som Karlskoga, Munkedal, Västervik, Mullsjö, Mariestad, Bräcke, Torsby, Uddevalla, Hultsfred, Finspång och nu senast i Köping säger en majoritet av partierna nej till storskalig etablering av vindkraft. Gemensamt för besluten har varit den allt för stora negativa påverkan etableringarna skulle få för kommuninvånarna, deras boendemiljö och hälsa, naturen och för möjligheterna att kunna leva på och utveckla landsbygden.

Storskaligheten i dagens vindkraftsprojekt gör det nästan omöjligt att få en rättvisande bild av vilken påverkan de får. Men vi vet att kopplingar mellan till exempel vindkraftsljud och negativ påverkan på hälsan inte går att utesluta. Inte minst gäller det lågfrekventa ljud och infraljud. Allt fler studier pekar på oroande orsakssamband där slutsatsen ofta blir att mer kunskap behövs.

Vi vet att storskaliga etableringar medför omfattande ingrepp i skogslandskapet, får påverkan på biotoper, djurs habitat och den biologiska mångfalden. Sprängning, utdikning, markberedning och markvibrationer kan påverka avrinning, grundvatten och våtmarker. Och det nattligt högentensivt blinkande ljus som krävs av säkerhetsskäl för vindkraftverk av den här storleken kan påverka inte bara människors sömn utan också nattaktiva djurs normala beteende.

I både Norrköping och Finspång har naturen också ett stort värde som plats för rekreation och friluftsliv. Med kanske fortsatt växande potential i takt med att allt fler upplever naturen och tystnaden i skogen som en källa till glädje, återhämtning och lugn. Också ur kulturhistoriskt perspektiv finns mycket värt att bevara, ett arv de flesta av oss vill kunna lämna över till kommande generationer.

Den utdragna ansökningsprocessen har så här långt, efter snart ett och ett halvt år, hunnit påverka människor i stor omfattning. Ovissheten om vad som kommer att hända har lett till stor oro och frågor som om det överhuvudtaget går att bo kvar. Vid tanken på att tvingas flytta har nästa insikt infunnit sig - att huset sannolikt förlorat i värde och kanske inte går att sälja överhuvudtaget.

Av de 544 personer som svarade på RVNO:s boendeenkät för drygt ett år sedan angav nio av tio att de känner stor eller mycket stor oro för en etablering och ser den som ett hot mot levnadsmiljö, hälsa, natur, friluftsliv, fastighetsvärden, företagande och bygdens möjligheter att utvecklas. Bland de företagare och större markägare som tillfrågades såg man i hög grad projektet som ett hot mot verksamhetens existens. En företagare skriver: *"Tanken var att barnen skulle arva gården men om detta blir verklighet är den inget att ha."*

RVNO har också samlat vittnesmål från människor runt om i landet som redan lever med vindkraft i sin närhet. Många berättar om svårigheter att sova, hur det pulserande vindkraftsljudet är omöjligt att stänga ute från huset, om hur vistelse på den egna tomten bara är möjligt när det blåser från rätt håll, om hur tilläggsisolering, insättning av treglasfönster och byte av sovrum inte hjälpt för att stänga ljudet ute. De vittnar också om den rättslöshet som infinner sig när vindkraftverken väl står på plats men ljudkraven

inte efterlevs och de hänvisas i en evig rundgång mellan vindkraftsbolag, myndigheter och kommun. Där ingen vill eller kan ta ansvar.

Här är några citat från filmerna. Gå gärna in på RVNO:s Youtube-kanal och ta del av intervjuerna:

"Har lämnat en släktgård där vi tänkt bo. Orkar inte vara där. I somras bodde vi i föräldrarnas källare i stan."

"Vi har kämpat i tio års tid. Psykisk press, sorg. Miljökonsekvensbeskrivningen undermålig, likaså fotomontage. De behandlar oss som om vi är dumma i huvudet."

"Kan inte sova med öppet fönster längre."

"Buller hörs in i huset. Buller hörs till och med mer på vintern."

"Vi är inte behöriga att överklaga till hovrätten på grund av för långt avstånd till vindkraftverken, 950 meter."

"Allemansrätten krymper på grund av stängslade områden och säkerhetsavstånd till verken."

Redan i september 2020 då Holmen lämnade in sitt samrådsunderlag har vi i RVNO pekat på stora brister i underlaget. Det har handlat om sådant som naturvärden, djurliv, säkerhet, kulturvärden och hänsyn till människor. Holmens eget underlag och miljökonsekvensbeskrivning är det som ska ligga till grund för länsstyrelsens beslut. I enlighet med gällande lagstiftning och utan några större egna resurser har länsstyrelsen till stor del att förlita sig på att projektörens eget underlag stämmer.

Kommunens roll är att bedöma om placeringen är lämplig utifrån översiktsplaneringen. Och trots att sju av nio planerade verk står i grönt område har Holmen inte följt riktlinjerna för de säkerhetsavstånd som kommunen ställt upp, till framförallt vägar. Kommunens översiktsplan med tillägget för vindkraft aktualitetsförklarades så sent som i december 2021 av Norrköpings kommunfullmäktige.

I vår mening är det den oprövade storskaligheten som kanske på bästa sätt sammanfattar de många anledningarna att säga nej till Holmens planer. Med försiktighetsprincipen i åtanke och utan att processen ska behöva dra ut längre på tiden än den redan gjort. Ett tydligt nej hoppas vi skulle ge såväl projektör som boende och företag en chans att komma vidare från det dödläge man nu befinner sig i och återigen kunna planera för framtiden. Det skulle också bespara länsstyrelsen kanske år av tid och resurser.

För mer information

Per-Olov Strandberg, ordförande RVNO
ordf@rvno.se, tel: 073 020 16 59

www.rvno.se

www.facebook.com/rvnosida

www.facebook.com/rvnogrupp

www.instagram.com/r.v.n.o

www.youtube.com: Sök på *Rättvisa Vindar Norra Östergötland*